

РЕЗЮМЕТА НА ПУБЛИКАЦИИ

на ас. д-р Венцислава Цветанова Стоянова
катедра „Статистика и иконометрия“
факултет „Приложна информатика и статистика“
Университет за национално и световно стопанство

за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „главен асистент“ по професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Статистика, иконометрия и демография (статистически методи за оценка на устойчивото развитие)“, обнародван в ДВ, бр.65 от 08.08.2025 г.

София, 2025

ABSTRACT OF PUBLICATIONS

Assistant Professor Ventsislava Stoyanova, PhD

Department of Statistics and Econometrics
Faculty of Applied Informatics and Statistics
University of National and World Economy

For participation in the competition for acquiring the academic position Chief Assistant in professional field 3.8. Economics, scientific specialty “Statistics, Econometrics, and Demography (Statistical Methods for Sustainable Development Assessment), promulgated in State Gazette, Issue 65 of August 8, 2025.

Sofia, 2025

Група Ж.

23. Статии и студии, индексирани в други международни бази данни с научна информация, публикувани в научни списания

1. Стоянова, В., Устойчивото развитие на България в контекста на здравословния живот и благоденствието на населението, Икономически и социални алтернативи, 2024, бр. 2, стр. 16-29, ISSN 1314-6556 (print), ISSN 2534-8965 (online)

DOI: <https://doi.org/10.37075/ISA.2024.2.02>

Резюме: Идеята за по-добър живот на настоящите и бъдещи поколения е в основата на концепцията за устойчиво развитие. България, както и всяка друга страна, се стреми към постигане на такова развитие. Третата цел за устойчиво развитие е осигуряване на здравословен начин на живот и насърчаване на благоденствието за хората. За анализ изпълнението на тази цел Евростат препоръчва набор от показатели. В настоящата работа е изследвана динамиката на тези показатели за България и е съставен агрегиран показател. Оценените показатели са сравнени със средните стойности за страните – членки от ЕС- 27. Оценен е напредъкът на България по пътя към осигуряване на здравословен начин на живот и насърчаване на благоденствието на населението. Направен е извод, че страната ни бележи напредък в изпълнението на третата цел за устойчиво развитие.

Ключови думи: устойчиво развитие, здравословен живот и благоденствие, показатели за устойчиво развитие

Abstract: The idea for a better life of the present and future generations is the basis for the conception of sustainable development. Bulgaria, like every other country, is striving to reach such a development. The third sustainable development goal is ensuring healthy lives and promoting the well-being of the people. To analyze the achievement of this goal, Eurostat recommends an indicator set. The dynamics of these indicators for Bulgaria are studied in the present work and an aggregated indicator is composed. The calculated indicators are compared with the average values for the EU-27 countries. Bulgaria's progress in terms of ensuring healthy lives and promoting the well-being of the people is assessed. It is concluded that our country marks progress towards the achievement of the third sustainable development goal.

Key words: sustainable development, healthy lives and well-being, sustainable development indicators

2. Стоянова, В., Анализ на състоянието и тенденциите при изпълнение на четвъртата цел за устойчиво развитие – качествено образование и учене през целия живот в районите на България, сп. Население, 2025, 43 (1), ISSN 0205-0617 (Print), ISSN 2367-9174 (Online)

DOI: <https://doi.org/10.7546/P.2025.43.01.05>

Резюме: Качественото образование и обучението през целия живот са в основата на общочовешкия прогрес. Четвъртата цел от Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. е „Осигуряване на приобщаващо и справедливо качествено образование и насърчаване на възможностите за учене през целия живот за всички“. В настоящата работа е оценено равнището и динамиката на показателите за мониторинг на ЦУР 4 в статистическите райони на България през периода 2015-2023 година. Измерена е

степената на различие по тези индикатори и е изчислена обобщена оценка за равнището на образование на населението и възможностите за учене през целия живот в статистическите райони на България. Направен е сравнителен анализ между стойностите на индикаторите за районите със средните стойности за България и ЕС-27. С най-благоприятни стойности на показателите за устойчиво развитие е Югозападен район, по част от показателите той е с по-благоприятни стойности от средните за ЕС-27 и е достигнал целевите стойности за 2030 година. В резултат на това той има най-висока обобщена оценка за равнището на качеството на образованието и обучението през целия живот. Тя е с над 180,0% по-висока от оценката за България. Югоизточен район е с най-ниска обобщена оценка според стойностите на анализирания показател за мониторинг на ЦУР 4.

Ключови думи: устойчиво развитие, качествено образование и обучение през целия живот; показатели за устойчиво развитие, измерване на устойчивото развитие

Abstract: Quality education and lifelong learning are the basis of the human progress. Fourth goal from the 2030 Agenda for sustainable development is "Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all". The status and trends of the SDG 4 indicators at NUTS 2 level of Bulgaria is measured for the period 2015-2023 in the present work. The degree of variation in these indicators is measured and an aggregated assessment of the level of education of the population and lifelong learning opportunities in the statistical regions of Bulgaria is calculated. A comparative analysis between the indicator values for the regions and the average values for Bulgaria and the EU-27 is conducted. The Southwestern region has the most favourable values of the indicators for sustainable development. For some indicators, it surpasses the EU-27 average and has already reached the target values for 2030. As a result, it has the highest aggregated assessment of the quality of education and lifelong learning. This assessment is more than 180.0% higher than the average measure for Bulgaria. The Southeastern region has the lowest comprehensive assessment based on the values of the analysed SDG 4 monitoring indicators.

Keywords: sustainable development; quality education and lifelong learning; sustainable development indicators; measurement of sustainable development

3. Chipeva, S., Stoyanova, V., Progress of renewable energy use in EU countries - statistical analysis of trends and factors, Yearbook of UNWE, issue 1, 2024, p. 63-80, ISSN 1312-5486 (print), ISSN 2534-8949 (online)

DOI: <https://doi.org/10.37075/YB.2024.1.04>

Abstract: The use of renewable energy sources is an important aspect of economic development throughout the world, including Europe, as it provides clean energy and contributes significantly to environmental transformation. Three clusters of EU countries are identified concerning their progress of the share of renewable energy (SRE) use in gross energy consumption for 2004 – 2022 applying cluster analysis based on the SRE trends in the period. Effects of important factors for expanding SRE are analyzed by developing a set of econometric models of renewable energy use in main sectors of energy balance – electricity, transport and cooling&heating.

Keywords: share of renewable energy (SRE), sustainability, cluster analysis, trends, econometric models, EU members

Резюме: Използването на възобновяеми енергийни източници е важен аспект на икономическото развитие в световен мащаб, включително и в Европа, тъй като осигурява чиста енергия и допринася значително за екологичната трансформация. Чрез прилагане на клъстерен анализ страните-членки на ЕС са класифицирани в три групи според напредъка им в дела на възобновяемата енергия (ВЕ) в брутното енергийно потребление през 2004-2022 г. Ефектите на важни фактори за увеличаване дела на ВЕ са анализирани чрез разработване на набор от иконометрични модели за използването на възобновяема енергия в основни сектори на енергийния баланс - електроенергия, транспорт, охлаждане и отопление.

Ключови думи: дял на енергията от възобновяеми източници, устойчивост, клъстерен анализ, тенденции, иконометрични модели, страни-членки на ЕС

**4. Pandurska, R., Danailova, I., Koleva, D., Stoyanova, V., Tenekedjieva, R., Karamfilova, D., Digital nomadism: key concepts and challenges, Agricultural Sciences, volume 16, issue 43, 2024, p. 112-126, ISSN 2603-4638 (Print), ISSN 3033-0149 (Online)
DOI: 10.22620/agrisci.2024.43.013**

Abstract: Digital nomadism is a novelty in scientific theory, although it has been well-known in practice for many years. Clarifying the nature and specific characteristics of digital nomadism could serve as a foundation for a deeper understanding of this increasingly preferred form of employment. The study examines various concepts regarding the nature and characteristics of digital nomadism and outlines the profile of typical digital nomads. It presents some indicators for investigating digital progress and digital nomadism, explores the opportunities that digitalization offers for the development of this form of flexible employment among young people, and examines the UN's Sustainable Development Goals in the context of digital nomadism. Based on the research, some conclusions are drawn about digital nomadism as a perspective for youth employment.

Keywords: digital nomadism, flexible employment, digitalization, labor market, sustainable development goals

Резюме: Дигиталното номадство представлява новост в научната теория, въпреки че в практиката е добре познато от много години. Изясняването на същността и специфичните характеристики на дигиталното номадство може да послужи като основа за по-задълбочено разбиране на тази все по-предпочитана форма на заетост. В изследването се разглеждат различни концепции за природата и характеристиките на дигиталното номадство и се очертава профилът на типичния дигитален номад. То представя някои индикатори за изследване на дигиталния напредък и дигиталното номадство, изследва възможностите, които дигитализацията предлага за развитието на тази форма на гъвкава заетост сред младите хора, както и Целите за устойчиво развитие на ООН в контекста на дигиталното номадство. На базата на изследването са направени изводи относно дигиталното номадство като перспектива за младежката заетост.

Ключови думи: дигитално номадство, гъвкава заетост, дигитализация, пазар на труда, цели за устойчиво развитие

Група 3.

24. Доклади, публикувани в сборници от научни конференции

1. Стоянова, В., Клъстеризация на страните-членки от ЕС според показателите за мониторинг изпълнението на третата цел за устойчиво развитие - осигуряване на здравословен начин на живот и насърчаване на благоденствието, Сборник доклади от годишна университетска научна конференция, научно направление “Социални, стопански и правни науки”, издателски комплекс на НБУ Васил Левски, 2024, стр. 33-44, ISSN 1314-1937

Резюме: Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. е ангажимент за постигането му в световен мащаб. Евростат препоръчва набор от показатели за мониторинг изпълнението на целите за устойчиво развитие. Страните-членки на ЕС-27 са клъстеризирани в три групи според стойностите на индикаторите за мониторинг на третата цел - осигуряване на здравословен начин на живот и насърчаване на благоденствието. Изчислени са и обобщени показатели за третата цел за всяка държава и за ЕС-27.

Ключови думи: устойчиво развитие, здравословен живот и благоденствие, показатели, клъстерен анализ

Abstract: The 2030 Agenda for sustainable development is a commitment for its achievement worldwide. Eurostat recommends a set of indicators for monitoring the achievement of the sustainable development goals. Clustarization of the member states is done into three groups according to the indicators for monitoring of the third sustainable development goal - ensuring healthy lives and promoting the well-being. Aggregated indicators for third sustainable development goal are calculated for each country and EU-27.

Keywords: sustainable development, healthy lives and well-being, indicators, cluster analysis

2. Стоянова, В., Моделиране на зависимостта между здравословния живот и благоденствие на населението в контекста на устойчивото развитие и индекса на човешкото развитие на страните от Европейския съюз през 2021 година, Сборник доклади от годишна университетска научна конференция, научно направление “Социални, стопански и правни науки”, издателски комплекс на НБУ Васил Левски, 2024, стр. 45-52, ISSN 1314-1937

Резюме: Трета цел за устойчиво развитие - осигуряване на здравословен начин на живот и насърчаване на благоденствието за всички хора, има отношение към социалния аспект на устойчивото развитие. Индексът на човешкото развитие (HDI) е обобщаващ индикатор на общественото развитие. В настоящата работа е моделирана зависимостта между обобщената оценка за третата цел и HDI на страните-членки на ЕС през 2021 година. Доказано е наличието на силна правопрпорционална зависимост между двете променливи.

Ключови думи: устойчиво развитие, здравословен живот и благоденствие, HDI, регресионен анализ

Abstract: Third sustainable development goal - ensuring healthy lives and promoting the well-being for all relates to the social aspect of sustainable development. Human development

index (HDI) is an aggregated indicator for the social development. The dependency between the aggregated assessment for the third objective and the HDI of the EU member states in 2021 is modeled in the present work. A strong directly proportional relationship between the two variables has been established.

Keywords: sustainable development, healthy lives and well-being, HDI, regression analysis

25. Доклади, публикувани в сборници от научни конференции, индексирани в международни бази данни с научна информация

Стоянова, В., Статистически анализ на социално-икономическото измерение на устойчивото развитие на районите в България през периода 2015-2022 година, сборник с доклади от деветнадесета международна научна конференция на младите учени „Икономиката на България и Европейския съюз: предизвикателства, конфликти, решения“, Издателски комплекс - УНСС, 2025, стр. 364-377, ISBN: 978-619-232-893-1

Резюме: Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. е ангажимент за постигането му и за изкореняване на бедността за всички хора по света. Обект на изследване в настоящата работа е социално-икономическото измерение на устойчивото развитие в статистическите райони на България. Югозападен район е с най-благоприятни стойности на преобладаващата част от показателите, включени в анализа. По 56% от тези индикатори, той има по-благоприятни стойности от средните за ЕС-27. Северозападен район е с най-неблагоприятни стойности на индикаторите за социално-икономическото устойчиво развитие на България. През периода 2015-2022 г. всички райони бележат благоприятно за устойчивото развитие изменение в стойностите на по-голямата част от показателите си. Североизточен район има такава промяна при най-голяма част от индикаторите си.

Ключови думи: устойчиво развитие, социално-икономически показатели

Abstract: The 2030 Agenda represents a commitment for sustainable development achievement and poverty eradication for all people worldwide. The object of study in the present work is the socio-economic dimension of sustainable development in the statistical regions of Bulgaria. Southwestern region has the most favorable values of the predominant part of the analyzed indicators. For 56% of these indicators, it has more favorable values than the average for the EU-27. Northwestern region has the most unfavorable values of the indicators for the socio-economic sustainable development of Bulgaria. A positive change in the values of the majority of the indicators is observed in all regions during the period 2015-2022. The Northeastern region shows such a change in the largest share of its indicators.

Keywords: sustainable development, socio-economic indicators